

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felalós főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Akikkel nem békülünk

A keresztyén szeretet parancsát követve a magyarság kész soraiba fogadni, hajlandó kibékülni azokkal a hűbűsökkal, akiket a kormányzó amnesztia-rendelete a megboesájtásra érdemeseknek talál. Fátyolt boritunk a multra, feledjük a történeteket és várjuk, hogy akik megtévesztve, vagy félrevezetve vétkeztek a nemzet ellen, azok most kétszeres erejüket állítják sorompóba az ország talpraállítása érdekében. Reméljük, hogy nem csalódunk... A keresztyén szeretet melegében azonban olyanok is akarnak részesülni, akiket a magyarság nem fogadhat többé sorai közé, akikkel, ha nem akar harakirit elkövetni, sohasem szabad szóbaállni. A sötétség lovagjai, a földalatti misztériumok fanatikus bolondjai, az Isten, király és haza ádáz ellenségei, a társadalom zsonglőrjei és báránybőrbe bujt farkasai azok: a **szabadkőmivesek**. Akik a páholyok titokzatos mélyében kulturemberhez nem illő hókuszpókuszok között rettenetes bomlasztó munkát végeztek és végeznek, akik az ember-szeretetet jelszava alatt szemrebbenés nélkül kergették bele a világot a borzalmas háboruba, a sorsdöntő forradalomba és a bolsevik őrületbe.

Ezekkel a szabadlábbon élő örökös vádlottakkal az amnesztia-rendelet és a kiengesztelődés politikája dacára sem békül ki a magyar nemzet soha. Ők azok, akik nem akarhatnak, nem tudhatnak megjavulni, nem tudhatnak velünk együtt dolgozni sohasem, mert más a szívük, más a lelkük, más a gondolatuk, érzésük, vágyuk, mindenük. Egy egészen ellentétes külön világ az övéké, amelytől áthidalhatatlan mélységes szakadék választja el a miénket. A mi szemünk Krisztusra van irányítva és szívünket a haza feltámadásának nemes és tiszta vágya tartja lekötve, — nekik hatágu zsidó-csillag a vezetőjük és szívükben csak a keresztyénség elleni évezredes vakbösszu tisztátalan és becstelen vágya uralkodik.

Ezekkel a megrendszabályozott gonosztevőkkel sohasem békülhet ki a magyar nemzet úgy, hogy visszaadja nekik azt a mozgási szabadságot, amelyet a bünsős, liberális korszak biztosított számukra. Nem békülhet ki, mert akkor egyenesen maga adja ellenségeinek kezébe azt az orgyilkos tört, amelyet már egyszer oly alávaló, hitvány módon döftek bele testébe. Ők azok, a szabadkőmivesek, akikkel nem békülünk ki sohasem...

Már felboesájtották a kísérleti légömböt, már híreket adnak közre arról, hogy a kormány azon gondolkozik, hogy a szabadkőműves páholyok felfüggesztett működését ismét megengedi, feketével bevont helyiségeiket visszaadja.

A legerélyesebben tiltakozunk e gondolat ellen. Tiltakozunk az ellen, hogy nemzetromboló, bomlasztó munkájukat hatósági segéd ettel ott folytathassák, ahol sikerült őket megállítani. Hiszen közülök is a legkülönbek, megiszonyodva hagyták

ott a vakondok-műhelyeket, mikor lehullott szemükről a hályog és felismerték a rejtett célzatot és látták, mily végpusztulásba döntötték ezt a szerencsétlen országot és jobb sorsra érdemes magyar nemzetet.

Mi történik a távol Keleten?

Egy arab tudós előadása

Tudvalévő, hogy az antant szabadságot és függetlenséget ígért a Keletnek, amely hitt neki és csak most látja, mennyire csalódott hitében. Hogy az antant miként bánt el a Kelettel, arról érdekes és szakszerű előadásban számolt be Európa egyik legnagyobb orientálistája és Arábi-kutatója, dr *Muzik* Berlinben. A híres tudós többek között a következőket mondotta:

— *Egyiptomnak*, melyet Anglia a világháború alatt keleti és középtengeri hadművelési támpont gyanánt használt fel, megígérték a protekturátus felfüggesztését, a teljes politikai szabadságot, sőt a szövetséget is. A békeszerződés megkötése után Anglia vonakodott ezeket az ígéreket beváltani, s csak egy veszedelmesen fenyegető lázadás után határozta el magát arra, hogy *Lord Meilner* vezetésével bizottságot küldjön Egyiptomba.

— *Lord Meilner* tárgyalásokat kezdett a felkelőkkel és az egyiptomi nemzeti tanáccsal és némi huza-vona után beleegyezését adta az önálló és független Egyiptom kikiáltásához. Erre az egyezésre azonban azt mondotta *Lord Curson* az urak házában, hogy „*Lord Meilner* magánakciója az angol kormányt semmiképpen sem kötelezheti”. Most aztán újabb tárgyalások vannak folyamatban. Az egyiptomi nemzeti tanács Párisba utazott, de Egyiptomban nem várták be az eredményt, mert ismét zendülés tört ki a függetlenség érdekében.

— *Arábiában* szent háborút tart az antant és azért megbeszélést folytatott a mekkai nagy seriffel, *Husszeinnal*, hogy annak segítségét biztosítsa a maga számára. Husszein még 1916. január elsején megkötötte Angliával az ugynevezett Mac-Mahon szerződést, amely szerint vallási alapú segítséget ígért Angliának, ha a felállítandó egységes és szabad Arábia főuralmát, mely az arab tartományokra és az arab tartományokra és az ázsiai Törökországra vonatkozik, neki biztosítja.

— Husszein e szerződés kapcsán Anglia kivánságára proklamálta Törökországtól való függetlenségét. Anglia viszont elismerte őt mint *Hedszasz* független királyát, aminek fejében Husszein felhívta az arabokat a török elleni háborúra. Fiai, különösen *Fejzal* bejárták Arábiát és az arab törzseket a törökök ellen lázították. S bár *Fejzal* annak idején kinevezték Szíria független királyává, a „király” ma mégis számkivetésben él Európában és sem Londonban, sem Párisban, sem Rómában nem akarják többé ismerni. Atyja sem járt különben, mert bár a népszövetséget kérte arra, hogy Angliát a macmahoni szerződés végrehajtására kötelezze, — a szabad Arábiáról még ma sem lehet beszélni.

— *Palesztinát* nemesak szabaddá nyilvánították, hanem lakosságának megkérdése nélkül odaadták a zsidóknak, hogy Zsidóországot létesítsenek ott, jöllehet alig két százaleka zsidó a népességnek, s ez a szám még a bevándorlottak hozzászámításával sem rug többre hénél.

— Szíriát, mely a VI. század óta egységes terület volt, művésziesen négy részre darabolták, miután már előbb kihalították Palesztinát belőle. A sevrési békeszerződés független államnak nyilváníti ugyan Szíriát, az egész ország francia katonasággal van mégis megrakva.

— *Mezopotámiában* ugyancsak ez a helyzet áll fenn azzal a különbséggel mégis, hogy angol katonák állják el az utakat és tartják megszállva a vasutakat.

— *Örményországban*, mely az antant oldalán vészelt, az egész világon védelmező után kutat. *Kisázsídban* Musztafa Kemal uralkodik, akit antant-kivánságra Konstantinápolyban halálraítéltek, akinek elismeréséről azonban ennek dacára is tárgyal az antant a török kormánnyal.

— *Perzsia* hasonlóképpen harcban áll függetlensége és önrendelkezési joga érdekében. Sajnos, a legfontosabb helyek Anglia kezében vannak, s tekintettel arra a szerződésre, amelyet Anglia a Perzsa kormánnyal kötött, amelynek értelmében Anglia pénzügyi segítséget ígért Perzsiának — bizonyos politikai, gazdasági és katonai engedmények ellenében, — Perzsia ma valójában nem egyéb, mint az angol világuralom egyik tehetetlen gyarmata.

— *Indiában*, ahol nemrégén még a mohamedánok segítségével uralkodott Anglia, ma a hinduk és muzulmánok békés egyetértésben élnek és önkormányzati szabadságra törekszenek. Bár Anglia, hogy a hinduk lázadását megelőzze, ausztráliai és kanadai mintára bizonyos függetlenséget és autonómiát engedélyezett India számára még 1917-ben, — az egyezmény még ma sincs végrehajtva és ma is a régi állapotok uralkodnak ott.

— A szövetséget mohamedánok és hinduk képviselőket küldtek a béketárgyalásokra és egyes hatalmakhoz is, így az Egyesült Államokba, de ezek eredmény nélkül tértek vissza, s most passzív rezisztenciát folytatnak Indiában az angolok ellen.

... Így élnek ma az antant által átalakított távol Keleten és „élvezik” a „béke áldásait!”

Megbukott a francia kormány

Páris, jan. 13. (N. St. t. j.) A francia kormányt tegnap a tulnyomó többség leszavazta. *Leygues* miniszterelnöknek azt az indítványát, hogy három interpellációra később válaszolhasson, nem fogadták el, azért az egész kormány beadta lemondását. A sok miniszterelnökjelölt közül legtöbb esélye *Briandnak* van de emlegetik *Poincarét* is.

Postássztrájk Ausztriában

Bécs, jan. 13. (Nemzeti St. tel. jel.) A lapok közlése szerint a postássztrájk egész Ausztriában tovább terjed.

A pénz és gazdálkodás

Az új magyar pénzügyminiszter szépen hangzó pénzügyi programja dacára is egyre szegénytelenebben súlyod a magyar korona értéke Zürichben. Ma már ott tartunk, hogy alig adnak valamit a hajdan értékes magyar pénzért a semleges pénzpiacra és az elértéktelenedés processusa egyre kéréltelenebbül folytatja útját a teljes elsüllyedés felé. A Reichspost egyik legutóbbi számában a fenti címen érdekes fejtegetést közöl erről a tárgyról, s többek között a következőket mondja:

— A korona folytonos súlyodása Zürichben, s ezzel szemben az idegen valuták általános erősödése, valamint az Osztrák-Magyar Bank folyamatban lévő likvidációja és a rettenetes bankjegy inflációnak az államháztartásra és a nemzetgazdaságra való hatása már azokat a széles köröket is érdekelné, amelyeket eddig a pénzprobléma nem érdekelt. Nemesak olyanok foglalkoznak már e kérdéssel, akik egész életüket a praktikus banküzletben töltötték, hanem olyanok is, akik eddig csak annyit tudtak a bankról, hogy ott számlát lehet nyitni és fogalmuk sincsen a dolog gazdasági jelentőségéről. Csak az érdekli őket, hogy milyen lesz az új fizető eszköz: reformpénz, államjegy, vagy arany járadék?

— A pénzbőségnek természetesen több oka van, melyekre rámutatni fölösleges, de mindenki tudja, hogy a legyőzött államok ma rettenetes deficitet dolgoznak. A nemzeti gazdálkodás, amely természetesen nagyon megérzi a pénz elértéktelenedését, nem tud elég értéket adni az államnak, amely kénytelen igénybevenni a bankóprést. A jelenlegi helyzetükben alig életképes államok nyomasztó hitel-szükséglete eredményezi azután a bankjegy-inflációt. Ma már nem lehet kétség az iránt, hogy a bankóprést működésének csak ideiglenes beszüntetése is nem jelenthetne mást az államra nézve mint a kincstári és magángazdálkodás teljes összeomlását. Még a legfukarabb takarékoság mellett sem tudná az állam elérni, hogy bizonyos feladatokat a befolyó jövedelmekből tudjon elvégezni. Hogy csak egyet említsünk, a tisztviselők természetbeni ellátásának beszüntetése a legszörnyebb körökben volna katasztrófális, s a hivatalok csökkentése is csak oly módon volna eredményes, ha nekik alkalom adatik más existencia megalapozására. S ha ma az a jelszó, hogy az államháztartás improduktív ágát részben kisebbsítjük, akkor az emberek nagy tömegét tennők ki az utcára s az állítólag improduktív munka helyett munkanélküliséget ragasztanánk a nyakukba.

— Minden pénzügyi és gazdasági gyógyulás folyamatnak első és legszükségesebb feltétele az, hogy helyreállítsuk a munka felvételének lehetőségét mindazok számára, akik dolgozni akarnak. Csak akkor lesz valóban lehetséges gazdálkodásról beszélni, ha mindenki számára megfelelő munkaalkalmat tudunk biztosítani, ha megindítjuk a termelést és munkánk eredményét megfelelő ellenértékkel tudjuk kicserélni.

— Ezt a célunkat természetesen csak a külföld segítségével érhetjük el. Az antant tárgyal a hitelről, amellyel rajtunk segíteni akar. Nekik kell rajta lenni, hogy a segítség valóban segítség legyen és ne alamizsnát adjon az antant, ha tényleges eredményt akar elérni. Hiszen a győztesekre nézve sincs eddig megoldás a gazdasági kérdésben, amíg az egyik oldalon termelnek, a másikon ellenben nem vásárolnak, amíg Európának nagyobbik részét az élelmiszer, nyersanyag és szénhiány gátolja meg abban, hogy talpraállásának nagy munkáját megkezdje.

— Csakis az állami költségvetésnek külföldi hitel útján való állandósítása és megerősítése ma az az egyetlen eszköz, amely az élelmiszerek, nyersanyagok és szénnek külföldről való beszerezhetése céljából oly nagy mértékben igénybevett bankóprést működését megállíthatja. Az állami hitel működését sem érhetjük el másként, mint egy energikus, céltudatos vagyondézsmá útján. Mindenekelőtt azonban kell, hogy a gazdaság éljen és dolgozzék az államban, kell hogy az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság nyersanyaghoz és

szénhez jusson és a munka egész erejével folytatódjék és megadassék az államnak az, ami az államé.

Ha a termelést minden vonalon felveszszük, akkor és csakis akkor lesz lehetséges természetes eszközökkel egy új pénz teremtésének problémáját szabályozni, s csak azután egészséges gazdasági életünknek tükörképe egy egészséges és valóban értékes pénzügy. Minden más kísérlet kiségethet ugyan bennünket időről-időre, végeredményben azonban mégis a teljes összeomlás fogja magával hozni.

— Az összedolgozás iránti jóakarát és annak belátása, hogy Európa romokban heverő gazdasági életének talpraállítása csakis a világ minden országának erre a munkára való egyesülése útján jöhet. — sehol sem hiányzik. Meg kell hát a munkát mielőbb kezdeni.

Románia hadi készülődései

Nagyszeben, jan. 13. (Nemz. St. tel. jel.) Egripalánkáról, Temesvárról, Nagyszebenből érkezett hírek szerint naponta 50—60 vagonból álló katonavonat megy Besszarábia felé. A vasuti robbanások napirenden vannak. — Romániában nagy az izgalom a bizonytalan helyzet miatt.

Az internáltakra nem terjed ki az amnesztia

Budapest, jan. 13. (N. St. t. j.) Több oldalról felvetették azt a kérdést, vajjon a Kormányzó amnesztia rendelete az internáltakra is vonatkozik-e.

Ez ügyben Tomesányi Vilmos Pál igazságügyminiszter a következőképp nyilatkozott:

— A Kormányzó kegyelmi elhatározásánál világosan megjelölte azokat a kereteket, amelyek között a kegyelmi előterjesztéseket meg kell tenni. A kegyelmi tény azokra vonatkozik, akiknél bünvádi eljárás alá tartozó cselekményekről van szó. Azoknál pedig, akiket internáltak, a hatóságok nem állapítottak meg olyan cselekményt, amely a büntető törvénykönyv szerint büntetendő volna. Kétségtelen tehát, hogy az internáltakra a kegyelem nem vonatkozik.

Takarékossági bizottság Bécsben

Bécs, jan. 12. Az a miniszterközi bizottság, mely a minisztertanács határozata alapján egy takarékosági-bizottság megalakítása céljából alakult, tervezetét dolgozott ki ennek a bizottságnak megalakítására vonatkozólag.

A tervezet, mely legközelebb az államfő elé kerül ismertetés céljából, a takarékosági-bizottság feladatául az államháztartás talpraállítását jelöli ki a bevételi és kiadási tételek, valamint az egész ügykezelés átvizsgálása útján. Megállapítja, hogy a bizottságnak a gazdálkodás minden ágábanjárta szakemberekből és még más hivatásbeliekből is kell állnia, s legföljebb 15 tagja lehet. A takarékosági-bizottság tagjait a kormány javaslatára a szövetségi elnök nevezi ki egy év tartamára. A jövótételi bizottság osztrák különítményének szabadságában áll a bizottság tanácskozásain két megbízottal képviseltetni magát, s hogy a takarékosági-bizottság feladatának függetlenül és befolyás nélkül megfelelhessen, minden reszorttól függetlenítették. Egyenesen a minisztertanács mellé rendeltetik. Maguk a tagok hivatásuk gyakorlatában, ha államhivatalnokok, teljesen függetlenítettnek és semmiféle más feladatot nem végeznek. A bizottság az államháztartás terén megfelelő reform és takarékosági javaslattal fog előállni és a reszort-miniszter dolgozza az, hogy e javaslatokkal szemben állást foglaljon. Ha nem fogadja azt el, akkor minisztertanács elé kerül a dolog, amely az utolsó és döntő fokon határoz a kérdésben.

HIREK

1 nagy Vilmosért

a ghetto reménységéért, huszonöten jártak Badenben a honmentők közül, hogy hazahozzák. Huszonöt terézvárosi polgár járta a bűnbánók Canossáját a magyarság nevében és stilszerűen előráncigálva egy lelkes auslags gojt, elmondatták vele a Terézváros forró óhaját: jöjjön haza mielőbb. S a nagy férfiú, óh csodák csodája, nem rohant vonathoz, óh nem, — képményen megrázta szöghaja fűrtjeit és kijelentette, hogy maradni fog. Tudja bár, hogy a judeo-liberál politika még nem töltötte be hivatását, hogy hatalmas feladatok előtt áll ismét, nem jön haza még sem, mert nem jött el az ő ideje...

— ?
— Ha majd a rokonérzelmű liberál—Hegedűs minden vonalon helyreállítja a szabadkereskedelmet, akkor hazajön Vázsonyi-Weiszfeld Vilmos, mert — elérkezik az ő ideje is...

— **Ma jön a népjóléti miniszter.** Ma, pénteken este érkezik Debrecenbe dr. Bénérd Agoston népjóléti miniszter, aki 3 napot fog tölteni nálunk. A miniszter szombaton a jóléti intézményeket, gyermekmenhelyt, árvaházakat, kórházakat látogatja meg, vasárnap délelőtt pedig megtekinti az egyetemi épületeket. A miniszter tiszteletére szombaton a rokkantiskola, vasárnap a városi tanács ad diszebedet. A miniszter ittlétekor alakul meg a debreceni gyermektelepítő bizottság is szombaton délután 5 órakor. A miniszter hétfőn reggel utazik vissza a fővárosba.

— **Debrecen virilisei.** A város igazoló választmánya csütörtökön délután 4 órakor tartott ülést a kistanásterembe és összeállította a virilisek névsorát.

— **Fát adtak az antant-misszióknak.** Az oláh-magyar határ ellenőrzés végett Debrecenben időző antant-misszió hivatalos helyiségeinek fűtésére 5 öl fát kért. A tanács folyó árban kiutalta. (Kár!)

— **Eljegyzés.** Fejérvári Sándor uradalmi segédtsit 1921. jan. 6-án eljegyezte a somogy megyei Gardony pusztáról Krón Ágoston uradalmi főszámvevő leányát, Erzsikét.

— **Új havi folyóirat.** A keresztény-szociálista elvek tudományos feldolgozása céljából tudományos havi szemle fog megjelenni. Munkatársai lesznek Huszár Károly, Haller István, Ernst Sándor, Tury Béla és Bernolák Nándor. Az új folyóirat szociális, pénzügyi, közgazdasági kérdésekkel fog foglalkozni.

— **Presbiteri gyűlés.** A debreceni református egyház e hó 15-én, szombaton délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart, melyen első ízben fog elnökölni Nagy József, az új főgondnok. A gyűlés tárgysorozatán jobbra csekély fontosságú ügyek szerepelnek. Legnevezetesebb pont a presbiterium bizottságainak s ezek elnökeinek megválasztása, továbbá a gazdasági bizottság javaslata a Hatvan-utca 43 számú házasteleknek 300,000 koronáért való eladására vonatkozólag.

— **Razzia az árdrágítók ellen.** A városban az élelmickek botrányos magas áráról s a maximális árak gyakori kijátszásáról értesülést szerzett a királyi ügyészség s e tárgyban az államrendőrséghez átrít. A rendőrség erre nagy razziaát tartott a piacokon az élelmiszerárusoknál tegnap a délelőtt folyamán. A razzia végig vonult a bodegákon, tejcsarnokokon, fűszerüzleteken is. Feltűnő, hogy sehol sem árusították a tejtermékeket maximális áron. Így például a vaját a 165 koronás maximált ár helyett 260 koronáért árusították, ilyen aránytalanul magas áron árultak egyesek a turót, juhturót, sajtot. A rendőrség kb. 1 métermáza vaját és 60—70 kilogrammnyi turót foglalt le a mintegy 28 árdrágító kereskedőtől, akik ellen árdrágító visszaélés címén gyorsított eljárást indított.

— **Az új iparengedélyek.** A városi tanács a következő, új iparengedélyeket adta ki; Balogh István gazdasági malomiparra 2000, Csálosi Sándor hentes 1000, Ehrenreich Ignác szalonna, szarvasmarha és sertés kereskedelemre 4000 korona városi illeték lefizetése ellenében kapták meg az iparengedélyt.

— Emelik a bérkocsi-díjakat. Az általános drágaság kegyetlenül sújtja a bérkocsisokat is, oly annyira, hogy a tavaly emelt viteldíjak mellett nem képesek megfelelni hivatásuknak és ma már úgy áll a helyzet, hogy a vitelberek emelése nélkül kénytelenek lennének beszüntetni iparukat. Az elüljáróság a bérkocsisokkal történt beható tárgyalások után a következő javaslattal terjesztette a városi tanács elé a bérkocsisok kérelmét:

Egyfogatu bérkocsisok viteldíját az első félórára 8-ról 20, minden további negyedóra 4-ről 10, fél napi fuvarbér 80-ról 100, egész napra 160-ról 300 koronára.

Kétfogatu bérkocsisok vitelbérét az első félórára 14-ről 30, minden további negyedóra 6-ról 25, félnapra 120-ról 250, egész napra 200-ról 400 koronára javasolják emelni.

Vasúti állomásra egyfogatu bérkocsisok vitelbérére 8-ról 20-ra, 2 fogatúét 14-ről 30-ra, éjjel 1 fogatúét 14-ről 30-ra, 2 fogatúét 20-ról 40-re javasolják emelni.

Temetésre a háztól egyfogatu vitelbérére 20-ról 50-re, kétfogatuét 30-ról 60-ra, a Salvátorhoz egyfogatuét oda 12-ről 30-ra, kétfogatuét 18-ról 40-re emelék. Tempiómból az egyfogatu vitelbérét 60, kétfogatuét 70 koronában állapították meg.

Sétakocsizás, löversenyterig, vidéki és a sorompókon kívüli fuvarok szabad egyezkedés tárgyát fogják képezni.

Az elüljáróság javaslatát a városi tanács kiadta véleményezésre a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— Dr Kovács Jenő hazaérkezett. Debrecen jogásztársadalmának egyik legrokonszenvesebb tagja: dr Kovács Jenő ügyvéd, hosszú éveig tartó szibériai hadifogságból kiszabadulva, szerencsésen hazaért és újra megnyitja ügyvédi irodáját.

— Panasz a városi tanács ellen. Cipésziparra kért engedélyt *Moldován* Miklós rokkant katona és a városi tanács 500 korona engedélydíjat szabott ki rá. A rokkant katona erre panaszt tett a népjóléti miniszternél, és joggal, mert a város méltánytalanul járt el vele szemben, mikor a magas engedélydíj kiszabásával a rokkant katona megélhetését, boldogulását nehezítette meg, holott azt hivatalból kellene elősegítenie. A népjóléti miniszter helyt adott a panasznak és áttette a panaszt a kereskedelmi miniszterhez, aki leiratban hívta fel a városi tanácsot, hogy tegyen jelentést az iparigazolványokról és a szabályrendeletéről. A városi tanács most arról értesíti a minisztert, hogy az iparigazolványok engedélydíját a nehéz viszonyokra tekintettel emelte föl az oláh megszállás alatt és a szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszterhez, *Moldován* esetére vonatkozólag jelentette, hogy az engedélydíjat 100 koronára mérsékelte. Ez sem helyes: vagyontalan, rokkant katonától nem szabadna engedélydíjat szedni, vagy ha már ki kell szabni, akkor a szegényalap fizesse meg a rokkant katona helyett.

— A Felvidék reformátusai a csehek ellen. A csehek felvidéki minisztere már a felvidéki reformátusok önkormányzatát is támogatja. Csapán egy református egyházkerületet engedélyez a csehek által megszállott területen. Az új kerületet a tiszáninneni református egyházkerületből szakították ki, s ez most tartotta első közgyűlését Kassán. Püspökké *Czipke* István rimaszombati esperes-lelkész, főgondnokká pedig *Lukács Géza*t, a gömöri egyházmegye gondnokát választották meg. A közgyűlés állást foglalt az egyház és állam elválasztásáról szóló cseh törvényjavaslat ellen és követelte törvényben biztosított jogainak elismerését.

— Felismerte a tyukjait. Tegnap délelőtt a Csapó-utcai piacon érdekes jelenet játszódott le, melynek folytatása a rendőrség épületében lett... *Hüse* Jánosné Dombos-tanyai lakos vásárlásai végett megjelent a Csapó-utcai piacon. Amint bevásárlásait eszközölte, felismerte a csak nemrégiben elvesztett 8 tyukját egy *Gáll* Józsefné nevű árus előtt. Hüse né lármát csapott, mivel a rendőr őrszem azonnal előállította *Gáll* Józsefnét a rendőrségen, ahol miután a lopást beismerte, eljárást indítottak ellene.

— A Napsugár harmadik műtárgy-árverése február 2-ikán délután 4 órakor. A lap kiadóhivatala átvesz árverésre mindennemű művészi becsü antik vagy modern használati- és luxustárgyat. Kiadóhivatal: Piac-u. 10 I. Hivatalos órák 9—2-ig.

— A Baross-Szövetség január 15-iki szombati zártkörű műsoros táncestélye fél 8 órai kezdettel lesz az Aranybika földszinti termében. Jegyek meghívóval előre válthatók a Nizzai virágesszarnokban, este a pénztárnál.

Az új lakásrendelet megengedi a felmondást

Budapest, jan. 13. (N. St. t. j.) Értesülésünk szerint a lakáshivatal ügyrendjében az új rendelet tárgyalása folyamatban van. Az igazságügyminiszteriumban most végzik az utolsó simításokat a rendeleten. A rendelet valószínűleg február elején fog megjelenni. Az új lakásrendelet szerint a felmondás meg lesz engedve, de érvényességét csak a bíróság lesz jogos kimondani.

Politikai pártmozgalmak

Budapest, január 13. (Nemz. St. tel. jel.) A keresztény-szocialisták ma esti pártértekezlete áll a politikai érdeklődés középpontjában. Ezen az értekezleten dől el a kormányzópártban feltétlenül megmaradni kívánó keresztény-szocialisták és a Szmrecsányi—Beniczky-féle csoport közötti viszony. Ugyancsak ma dől el nemzeti képviselők helyzete is, akik tegnap Bleyer Jakab elnöklété alatt értekezletet tartottak.

Szmrecsányiék teljesen kiválnak a nemzeti egyesülés pártjából. Az új helyzetéről *Lingauer Albin* a következőket mondotta: — Mi őszinte és becsületes szándékkal váltunk ki a kormányzópártból, mert nem akartunk a kormányzópártban ellenzéki szerepet játszani, de a keresztény egyesülésnek tagjai maradtunk. De be kellett látnunk, hogy miattunk az egyesülés pártját bizonyos tiszurások érhetik, — ezért külön pártban tömörülünk s csak azokat vesszük magunk mellé, akik nemcsak közös világnézeti, hanem alkotmányjogi és gazdasági szempontból is teljesen egyenlő elvi alapon állanak velünk. Bleyer Jakab és a nemzeti képviselők a nyugatmagyarországi kérdésben nem tartják szerencsésnek a kormány politikáját.

Budapest, január 13. (Nemz. St. tel. jel.) Politikai körökben az a hír kelt szárnyra, hogy a disszidensek csatlakoznak a Szmrecsányi csoporthoz. Erre vonatkozólag illetékes helyen kijelentik, hogy a disszidensek, így *Pallavicini György*, *Huszár Elemér*, *Cettler Jenő* stb. nem csatlakoznak a Szmrecsányi csoporthoz, de rokonszenveznek az új alakulással.

Nyugatmagyarországot nem adjuk

Budapest, január 13. (N. St. t. j.) Nyugatmagyarország ügyében a kormány fontos elhatározásra jutott. Ennek következtében Nyugatmagyarország kinevezett főkormánybiztosa, *Sigray Antal* gróf, aki nem mondott le, elfoglalja hivatalát. Szó van arról is, hogy *Lehár Antal* báró átveszi a nyugatmagyarországi körletparancsnokságát is.

A nyugatmagyarországi képviselők ezekkel az intézkedésekkel meg vannak elégedve, bár még sok intézkedést kívánnak.

A szolnoki gyilkosság

Budapest, jan. 13. (Nemzeti St. tel. jel.) A rendőrség a csendőrséggel karöltve erélyesen nyomoz a szolnoki gyermekgyilkosság ügyében. Ma a két elfogott gyilkossal kiszálltak a helyszínre, ahol elfogták azt az eddig ismeretlen asszonyt is, aki a bűncselekmény elkövetésénél jelen volt s akiről *Kis* és *Ábrahám* azt állították, hogy ő gyilkolta meg a gyermeket.

K I S H I R E K

Egyetemi katedrát kapott a pozsonyi (bratiszlavai) egyetem bölcészeti karán *Hodzsza Milán*, aki magyar országgyűlési képviselőség után cseh miniszterré lett.

Megrendült a Pasics-kormány helyzete, úgy hogy közeli visszalépését várhatni.

Nem a háboru, hanem a ráerőszakolt béke ásta alá Magyarországot, mondja egy tekintélyes francia lap, feleletül arra a felvetett kérdésre, hogyan lehetséges az, hogy a háboru befejezése után két esztendővel ilyen nagyfokú a nyomor.

Az amerikai keresztény Diákszövetség mintegy huszmillió koronát hajlandó a magyar egyetemi hallgatók szociális és kulturális intézményeinek segítésére fordítani.

Iparendélyeket kapnak nálunk Ausztria és Jugoszlávia alattvalói, miután e tekintetben viszonyosság áll fenn e két állam és Magyarország között.

Több mint százezer kém és spieli árasztotta el a Felvidéket, kiknek működését a pozsonyi hirhadt cseh propaganda-iroda irányítja. Valóságos hajtóvadászatot rendeznek azon magyarok ellen, akiket kémkedéssel gyanúsítanak.

Hihetetlen mértékű bürokrácia van Szovjetországban. Moszkvában több mint kétszázezer a közalkalmazottak száma. Legnagyobb részük nem szakember.

Angol kézre kerülnek egyenkint az erdélyi aranybányák. Legújabbban az ugynevezett tizenkét apostol bányák megvásárlásáról tárgyaltak, s hír szerint eredményesen.

Megjöttek a Horthy-plakettek. A városi tanács még a múlt évben 5 darabot rendelt a Horthy-plakettek közül, melyek most érkeztek meg. A plakettek igen tetszetősek: márványlapon a Kormányzó jölsimert, bronzból készült arclével. A körirata: *Horthy Miklós* 1920. Az 5 darab plakett 10 000 koronába került.

Bezárt tanyai iskola. A polgármester a t. főorvos előterjesztésére bezáratta a paci tanyai iskolát, mert a tanító fia, *Pálfi Kálmán* vörhenyben megbetegedett.

Védekezés a sáskajárás ellen. A földmivelésügyi miniszter a polgármesteri hivatalhoz intézett leiratban hívja fel Debrecen város hatóságát arra a veszedelemre, melyet a marokkó sáska esetleges megjelenése jelent a Hortobágyra nézve. A leirat utasításokat foglal magában a veszély fellépése esetére. Elrendeli, hogy a Hortobágy pusztát és Debrecen városának egész külső határát április hó 15-étől július 31-ig a legszigorubb hatóság felügyelet alatt kell tartani. A felügyeletet teljesítő hivatalos közegek, amennyiben valamely sáska vagy szöcskefaj nagyobb mennyiségben való fellépésének jeleit észlelnék, azonnal tartoznak jelentést tenni felettes hatóságoknak és a sáskából 50 példányt üvegekben köteles felküldeni a m. kir. állami rovarügyi intézetnek megvizsgálás végett.

A csehek újabb gazzágai. Kassáról kerülő uton érkezett hír szerint a csehek folytatják a magyarok üldözését. *Humplik István* magyar hadnagyot kémkedéséért halálra ítélték. Ezenkívül letartóztatták a kommunisták feljelentésére báró *Kollosz Tibor* volt magyar katonatisztet és öccsét báró *Kollosz Dezső* földmivelésügyi miniszteriumi titkárt, *Kardos Elek* orlói vasúti állomásfőnököt és *Arloth* századost.

Rendőri hírek. Lopások. *Sugár Dezső* kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap az éjszaka folyamán ismeretlen egyének az üzlete kirakatát alkuleccsal kinyitották és onnan 12 darab fejkendőt elloptak. — *Dr Szőke Aladár* ügyvéd *Kossuth* utca 8. szám alatti udvaráról ismeretlen tettesek fél ól fáját ellopták. — *Silber Pál* Csapó utcai ékszerész boltjából ismeretlen tettes 2 darab aranygyűrűt mintegy 5 ezer korona értékben elloptott. — *Sebestyén Imre* Vendég utcai lakos kőöntökerti szőlőjéből 300 darab szőlőkarót elloptak. A rendőrség nyomozza a tolvajokat. — *Tolvaj cseléd.* A debreceni államrendőrség eljárást indított *Susztler Róza* cseléd lány ellen, aki *Goldstein Piroksa* Szentanna-utcai lakos munkaadójától nagyobb mennyiségű fehérneműt lopott,

Jövedelem a dísznőszörből. A városi vágóhid igazgatója, dr. Bauer Endre jelentette a tanácsnak, hogy dísznőszörből 17,000 korona jövedelemre tett szert a múlt évben a vágóhídi üzem. Tudomásul vették.

Olcsón fuvaroz Debrecen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata. Kossuth-utca 9. Telefon 481.

Álarcos-bál a Royalban e hó 16-án azaz vasárnap délután 4 órai kezdettel. Belpódij 15 korona és a vigalmi adó.

Vadászok! A magyar vadászok legkedveltebb és legelterjedtebb szakorganuma, a „Nimród” képes vadászság, a kommunizmus alatt hallgatni volt kénytelen, azután megpirihány gátolta megjelenését 1919. év január óta ismét megjelenik és pedig immár 9 évfolyama *Kittenberger Kálmán a híres afrikai vadász szerkesztésében.* Előfizetési ára január-juniusi félévre 50 korona. Előfizetéseket elfogad Debreczenben *Dolnik József,* Kossuth-u. 41. szám.

Margit-fürdő állandóan nyitva van.

Aranypillé II. a „Meteorban”. Jegyeket előre lehet váltani szombaton délelőtt 10 óráig.

Hadirokkantak jelentkezése a vitézi telkekre

Azon rokkantak, kik a haza védelmében tanúsított különös vitézségükért az alább megjelölt katonai kitüntésekben részesültek, s akiket hazafiságukban a forradalmak sem tántorítottak meg, s úgy egészségi állapotuknál, mint erkölcsi lényüknél fogva, a hazai rög miveltetésére különösen alkalmasak, vitézi telkekre tarthatnak igényt.

A katonai kitüntetés legénységi állományuaknál az *arany* egyszer — vagy a *nagy-ézüsti* vitézségi érem *kétszeres* birtoklása.

A folyamodványban a következőket kell igazolni:

- Magyar állampolgárságot.
- Fedhetetlen és büntetlen előéletet.
- Családi és személyi állapotot (vallás, születési év és hely, községi illetőség és tartózkodási hely, családi állapot, gyermekek száma, neme és kora).
- A forradalmi idők alatti magatartásra vonatkozó igazolást.
- Nyelvismeret, végzett iskolák, milyen nyelven ír és olvas.
- A pályázó feleségének feddhetetlen és büntetlen előéletét.
- Vagyoni állapot részletesen; állása, foglalkozása, van-e háza, házhely, vagy egyéb ingatlana, haszonbérlete és mekkora az; fog-e örökölni ilyen és mily nagyságú.
- Katonai okmányainak hiteles másolata annak megjelölésével, hogy a világháborúban mely csapatotól, mily alkalmazásban, mennyi időt töltött el arcvonalbeli szolgálatban, vagy egyéb alkalmazásban, továbbá, a nemzeti hadseregben teljesített-e tényleges szolgálatot, mely csapatnál, hol és mikor; a nemzeti hadsereg behívó parancsának azonnal eleget tett-e, ha pedig a nemzeti hadseregben nem szolgált, miért nem? 9. Kitüntetésére vonatkozó igazolvány másolata.
- Hőstettének rövid vázolója; volt közvetlen előjáróinak és egyéb bajtársi tanúknak a megnevezésével.
- A hadirokkant, rokkantságának a mibenlétét és fokát.
- A jelentkező feleségének testi és szellemi épségét.
- Ugy a jelentkező, mint a felesége szüleinek korát, egészségi állapotát; ha meghaltak, mily korban és milyen betegségben hunytak el.

1—7 pontok alatti a községi előjáróságnak bíró, jegyző és egy képviselőtestületi tag a járási főszolgabíró által meg erősített bizonyítványával kell igazolni.

A 2 és 6 alatti azonfelül tanúsítani kell az állandó tartózkodási helyre illetékes lelkeszi hivattal, illetve egyházközségi előjárósággal is.

A 11. 12. 13. alattiakat lehetőleg katonai orvossal esetleg az illetékes hatósági orvossal kell igazoltatni.

A folyamodványban kifejezésre kell juttatni, hogy a folyamodó vitézi telkekre előjegyzését kéri és kötelezi magát arra, hogy a vitézíteltet az országban bárhol is elfogadja, azt maga fogja miveltetni illetve kezelni.

Kifejezésre kell juttatni, hogy a kirendelt orvos vizsgálatának magát aláveti s a vitézi rög szabályzatát és utasításait magára nézve kötelezőnek elismeri.

A folyamodványokat az állandó tartózkodási hely szerint illetékes községi előjáróságnál (polgármesternél) kell beadni.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményel:

Öngyilkos színész. Kállay Jolán, az ismert vidéki primadonna Pozsonyban öngyilkosságot követett el. Tettének oka családi viszály.

Péntelen C) bérletben tisztviselő kedvezmény *Mozgó fényképek.*

Szombaton *bérletstünetben* Cigányszerelem.

János vitéz Petőfi Sándor meseköltményét 6 felvonásban mutatja be az Uránia ének kísérettel, 5 és 7 órakor. Jegy elővétel.

Nordisk film: a Román dráma 5 felvonásban az Apollóban 5 és 7-kor.

Apró hirdetések.

Eladó

a nádudvari határban a német-szigeten 36 kat. hold föld; Hajduszentgyörgy mellett a Rákóczy szőlőskertben vasúthoz közel egy 2000 négyszögölös szőlő, pincével pres házzal s egy szobás lakással. Értekezhetni Hajdú utca 2. szám alatt Molnár Istvánnal.

Egy salon garnitúra hozzávaló fűkörrrel eladó Rákóczi-u. 4. Földszint.

Egy egész csehlő eladó. Cim a kiadóban.

Forgács István
működés
Bádagos-u

Koros Sándor
lérti-azadó Bielefeldben Piac-u. 66.
Saját készített elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Révány és Altmann
szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Barmilyen és szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Riakkancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal

lapunk kiadóhivatalában

Debreczeni Gardák Bankja Részvénytársaság, Kossuth u. 17. Kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safé deposit) páncrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

150 koronát fizetek aranyért Krámer Arany Bika bérház 3.

A szakadékok királya szenzációs bűnügyi történet 5 felvonásban. Olasz film bemutatja ma az Arany Bika mozi.

Az egész Debrecen érdeklő a Debreczeni Hét Színházi Újság szenzációs új száma!!

Román és vegyes lebélyegzésű pénzt legdrágábban vesz **Simon bankiroda** Debrecen, Kossuth-utca 11. Telefon 903. szám.

Valutaárfolyamok

Budapest, január 13. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma szilárd irányzat mellett a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 1770—800, dollár 548—60, francia frank 35—34.25, márka 822—25, rubel 290—82, lei 757—56, szokol 666—62, sváje 91.50, korona dinár 14.90—15.15, francia dinár 15.15 osztrák korona 82.

A zürichi devizapiacra a magyar koronát 1.10-el jegyezték.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Tölgyfarönk

1 éves vágású

200 cm. hosszú 15—30 cm. vastag, valamint Bükfű boksza szén teljesen száraz, ömlesztve vagontelekben azonnali szállításra kapható

Polyanszky Orest

tüzifa és szénkereskedőnél Piac-utca 58. Telefon 182.

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Köztudomásu!

hogy aranyért, briliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi arakat fizetem

Benedikt Jenő

óras és ékszerész
Verbőczy-u. 2. sz. Iparkamara.

Eladó amerikai kocsi

kifogástalan állapotban, igen masszív, könnyű járatu, Radó Józsefnél Hajdunánáson, Jókai-u, 3097. sz.

ELADÓHÁZ

a Tócskertenben, 950 négyszööl területű kerttel, gyümölcs-fakal, konyhakertszetnek igen alkalmas föld.

Czim a kiadóhivatalban.

(Piac-utca 59. szám.)

Ha olcsó és izléses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar vásároljon kizárólag

Rózsa Virágcsarnokban

Kossuth-utca 2. sz (Városhaza épület) Múvirágkoszorúk viszonteladása a legolcsóbb gyári árban.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkzetták, mindentéle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „ÉVA” arcckenocs és szappan legolcsóbban szerezhetők be a Telefon 14-80

Korzó Drogueriahban Piac-utca 42.